

PASIEKIMŲ VERTINIMAS EKONOMIKOS IR VERSLUMO PAMOKOSE

Mokinių pasiekimų vertinimas yra integrali ugdymo proceso dalis, skatinanti mokytis ir tobulinti ugdymo procesą. Pagal Programoje pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių pasiekimų raidos ir pasiekimų lygių aprašus mokinių mokymo(si) pasiekimai ir pažanga vertinama sistemingai. Vertinamos ne tik dalykinės žinios, bet ir kompetencijos. Kiekvienoje pamokoje taikomas formuojamasis vertinimas, kuris skirtas kelti mokinių mokymo(si) motyvaciją, fiksuoti asmeninę pažangą, stiprinti mokinių savigarbą ir savivertę, kurti klasėje pasitikėjimo atmosferą, ugdyti bendradarbiavimo kultūrą. Diagnostinis vertinimas teikia informaciją, reikalingą planuojant ir koreguojant mokymą: išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymo(si) metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymo(si) galimybės, pagalba sunkumams įveikti.

Ekonomikos ir verslumo vertinimo metodai: tiriamieji darbai, kūrybiniai, projektiniai, praktiniai darbai, darbai atliekami poromis ir (ar) grupėmis, individualūs atsiskaitymai, savarankiški darbai, testai, kontroliniai darbai, kitos mokinio veiklos (dalyvavimas konkurse, renginyje, konferencijoje, olimpiadoje, akcijose ir kt.). Grįžtamojo ryšio informacijoje akcentuojamos ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė mokiniai.

Planuojant vertinimą būtina atsižvelgti į tai, kad mokinių pasiekimų lygis yra skirtingas, todėl būtina pateikti įvairaus sunkumo užduočių.

Aprašant mokinių pasiekimus išskiriami keturi pasiekimų lygiai: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis. Pasiekimų lygių sąsaja su pažymiais: slenkstinis lygis (1) – 4, patenkinamas lygis (2) – 5-6, pagrindinis lygis (3) – 7-8, aukštesnysis lygis (4) – 9-10. Lygių aprašai padeda mokiniui į(si)vertinti mokymo(si) pasiekimus ir daromą pažangą, siekti aukštesnių pasiekimų. Vertinant mokinių pasiekimus, derėtų atsižvelgti į klasės sudėtį (socialinė, etninė ir religinė, vaikai su specialiaisiais poreikiais), poreikių ir pomėgių įvairovę, individualius mokinių sugebėjimus ir pasirengimą. Klasės bendruomenė skatinama kurti ir svarstyti sau tinkamus vertinimo kriterijus ir jų aprašus.

Išorinis apibendrinamasis vertinimas. Organizuojami šie mokymosi pasiekimų patikrinimai: pagrindinio ugdymo mokinių pasiekimų patikrinimas (toliau – PUPP), brandos darbas, tarpinis patikrinimas, brandos egzaminas.

PUPP, vykdomo pagrindinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje (10 klasėje ir II gimnazijos klasėje), užduoties struktūra:

- visuomeninio ugdymo PUPP užduotis visiems visuomeninio ugdymo dalykams yra bendra. Šioje užduotyje istorijos ir geografijos mokymo(si) turiniui skiriama po 37,5 procentų, o pilietiškumo pagrindų, ekonomikos ir verslumo – po 12,5 procentų užduoties taškų. Dalis užduočių gali būti integralios;

- ekonomikos ir verslumo mokymo(si) turinio ir pasiekimų sritys procentais PUPP užduotyje:

Mokymo(si) turinio sritys	Pasiekimų sritys					Užduoties taškai procentais
	Orientavimasis rinkoje (A)	Asmeninių finansų tvarkymas (B)	Verslo organizavimas ir verslumo gebėjimų	Valstybės vaidmens ekonomikoje ir ekonomikos rodiklių	Globalinių ekonominių procesų supratimas (E)	
Orientavimasis rinkoje						2,5
Asmeninių finansų tvarkymas						2,5

Mokymo(si) turinio sritys	Pasiiekimų sritys					Užduoties taškai procentais
	Orientavimasis rinkoje (A)	Asmeninių finansų tvarkymas (B)	Verslo organizavimas ir verslumo gebėjimų	Valstybės vaidmens ekonomikoje ir ekonomikos rodiklių	Globalinių ekonominių procesų supratimas (E)	
Verslo organizavimas ir verslumo gebėjimų ugdymasis						2,5
Valstybės vaidmens ekonomikoje ir ekonomikos rodiklių nagrinėjimas bei vertinimas						2,5
Globalinių ekonominių procesų supratimas						2,5
Iš viso taškų procentais	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	12,5

Pastaba. Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, visoje užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

- užduotis rengiama centralizuotai, pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo sistemoje. Užduotis rengiama remiantis Programos 10 klasės ir II gimnazijos klasės mokymo(si) turiniu ir pasiekimų lygių požymiais, atsižvelgiant į numatytą PUPP datą (ugdymo procese nenagrinėtas mokymo(si) turinys neįtraukiamas). Užduotį sudaro pasirenkamojo atsakymo ir struktūriniai klausimai. Bent vienas struktūrinių klausimų turi būti skirtas praktinės veiklos ir duomenų interpretavimo pasiekimams patikrinti.

Mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pasiekimai tikrinami brandos darbu, rengiamu III ar (ir) IV gimnazijos klasėse, tarpiniu patikrinimu, brandos egzaminu.

Tarpinio patikrinimo, rengiamo pirmaisiais vidurinio ugdymo programos metais, užduoties struktūra:

- ekonomikos ir verslumo mokymo(si) turinio ir pasiekimų sritys procentais tarpinio patikrinimo užduotyje:

Mokymo(si) turinio sritys	Pasiiekimų sritys					Užduoties taškai procentais
	Orientavimasis rinkoje (A)	Asmeninių finansų tvarkymas (B)	Verslo organizavimas ir verslumo gebėjimų ugdymasis (C)	Valstybės vaidmens ekonomikoje ir ekonomikos rodiklių nagrinėjimas bei	Globalinių ekonominių procesų supratimas (E)	
Orientavimasis rinkoje (paskutinė tema, įtraukiama į tarpinį patikrinimą yra „Konkurencijos struktūra“)						60

Mokymo(si) turinio sritys	Pasiekimų sritys					Užduoties taškai procentais
	Orientavimasis rinkoje (A)	Asmeninių finansų tvarkymas (B)	Verslo organizavimas ir verslumo gebėjimų ugdymasis (C)	Valstybės vaidmens ekonomikoje ir ekonomikos rodiklių nagrinėjimas bei	Globalinių ekonominių procesų supratimas (E)	
Verslo organizavimas ir verslumo gebėjimų ugdymasis (paskutinė tema, įtraukiama į tarpinį patikrinimą yra „Verslo planavimo būtinybė“)						40
Iš viso taškų procentais	60	–	40	–	–	100

Pastaba. Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

- užduotis rengiama centralizuotai, pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo sistemoje. Užduotis rengiama remiantis Programos III gimnazijos klasės mokymo(si) turiniu, atsižvelgiant į numatytą tarpinio patikrinimo datą (ugdymo procese nenagrinėtas mokymo(si) turinys neįtraukiamas). Užduotį sudaro pasirenkamojo atsakymo ir struktūriniai klausimai. Bent vienas struktūrinių klausimų turi būti skirtas praktinės veiklos ir duomenų interpretavimo pasiekimams patikrinti.

Brandos egzamino, vykdomo baigiamojoje vidurinio ugdymo programos klasėje, užduoties struktūra:

- ekonomikos ir verslumo mokymo(si) turinio ir pasiekimų sritys procentais brandos egzamino užduotyje:

Mokymo(si) turinio sritys	Pasiekimų sritys					Užduoties taškai procentais
	Orientavimasis rinkoje (A)	Asmeninių finansų tvarkymas (B)	Verslo organizavimas ir verslumo gebėjimų ugdymasis (C)	Valstybės vaidmens ekonomikoje ir ekonomikos rodiklių nagrinėjimas bei vertinimas (D)	Globalinių ekonominių procesų	
Orientavimasis rinkoje						12
Asmeninių finansų tvarkymas						15
Verslo organizavimas ir verslumo gebėjimų ugdymasis						18
Valstybės vaidmens ekonomikoje ir ekonomikos rodiklių nagrinėjimas bei vertinimas						30

Mokymo(si) turinio sritys	Pasiekimų sritys					Užduoties taškai procentais
	Orientavimasis rinkoje (A)	Asmeninių finansų tvarkymas (B)	Verslo organizavimas ir verslumo gebėjimų ugdymasis (C)	Valstybės vaidmens ekonomikoje ir ekonomikos rodiklių nagrinėjimas bei vertinimas (D)	Globalinių ekonominių procesų	
Globalinių ekonominių procesų supratimas						25
Iš viso taškų procentais	12	15	18	30	25	100

Pastaba. Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

- brandos egzamino užduotis rengiama ir vertinama centralizuotai. Užduotis rengiama remiantis Programos IV gimnazijos klasės mokymo(si) turiniu. III gimnazijos klasės mokymo(si) turinys į užduotį įtraukiamas tik tiek, kiek būtina užduotims, parengtoms pagal IV gimnazijos klasės mokymo(si) turinį, atlikti. Užduotį sudaro trumpojo ir atvirojo atsakymo klausimai ir struktūriniai klausimai. Bent vienas struktūrinių klausimų turi būti skirtas praktinės veiklos ir duomenų interpretavimo pasiekimams patikrinti.